

HAC İBADETI

Mehmet Nuri YILMAZ
Diyanet İşleri Başkanı

Hac, büyük ve önemli bir ibadettir; İslâm'ın da beş temel esasından birisidir. Kelime olarak; "muazzam bir şeye niyet etmek, mübarek yerleri ziyarette bulunmak"; terim olarak ise, belli şartları taşıyan müslümanın, senenin belirli vaktinde Kâbe'yi ve onun etrafındaki mübarek yerleri usulüne uygun şekilde ziyaret ederek, dini görevleri ve ibadetleri (Menasık) yerine getirmektir.

Hac, muhkem bir farzdır. Akıllı ve erginlik çağına ulaşmış, Hac mevsimine erişmiş, mal bakımından Hacca gidip gelecek ve bu müddet içinde ailesinin geçimine yetecek kadar servet sahibi erkek-kadın her müslüman üzerine, ömründe bir defa Hac'etmesi, Allah'ın o kişi üzerinde bir hakkıdır. Yüce Allah'ın her emrinde olduğu gibi, inananlar için Hacda da dünyevî ve uhrevî büyük faydaların bulunduğu şüphesizdir. Kâbe başta olmak üzere, Medine'de medfun bulunan Peygamberimiz Hz. Muhammed (SAV)'in Mescidi de, müminlere huzur vermektedir. Mescid-i Harama giren müslümanlar, orada kelimelerle ifade edilemeyecek derecede bir güven, bir rahatlama duymaktadırlar. Hac, inananlara ahlakın en güzelini kazandırmaktadır. Irk, dil ve kültürleri farklı insanları, bu ibadetteki kadar kardeşçe yaşadıkları, fiilî eşitliği sağladıkları, ulvî duyguları paylaştıkları başka bir zaman ve mekân yeryüzünde mevcut değildir.

Hac'cın esas mükâfatı ise uhrevîdir. Sevgili Peygamberimizin sadece şu müjdeleri bu gerçeği ifade etmek için kâfidir. "Bir kimse hacceder ve hac esnasında fena söz söylemez ve büyük günahlardan çekinir, küçük günahları işlemekte ısrar etmezse, o kimse, -kul hakları hariç- günahlarından arınarak annesinden doğduğu günkü gibi hacdan döner."

Yüce Allah'ın farz kıldığı, Resûlüllah'm (SAS) pek çok hikmetini müjdelediği bu ibadeti, dînen mükellef sayılan müslümanların, gücü-kuveti ve sıhhatleri yerinde iken ifa etmelerinde büyük faydalar bulunmaktadır. Hac, zor bir ibadettir. Bu nedenle, eksiksiz yerine getirilebilmesi açısından sağlık ve dinçlik gereklidir. Ülkemizden Hacca niyet eden insanlarımız, bu gerçeği gittikçe daha iyi anlamakta olduğundan, hacılarımızın her yıl yaş ortalaması biraz daha gençleşmektedir.

Ülkemizde halen yaşatılan; "Hac'ca giden terazi tutmaz, hacının hayatı evden camiye, camiden eve olmalıdır" benzeri ifadelerle dile getirilebilecek yanlış anlayışın mutlaka yıkılması lâzımdır. Zîra, bir şey Hac'ca gitmeden önce helâl, Hacdan sonra ise haram olamaz. Kişi için haramlar Hac'dan önce de haramdır, sonra da haramdır. Helaller de aynı şekildedir. Bu nedenle Hac kesinlikle çalışmaya mânî değildir. Bir müslüman hacı olsa da, olmasa da çalışmalıdır ve çalışırken de; işinde, görevinde ve ticaretinde, kul hakkından sakınarak doğruluktan, dürüstlükten, işini güzel yapmaktan ayrılmamalıdır.

Sevgili Peygamberimiz, Hac'ın dışında hiç bir ibadetin niyetinde Allah (C.C.)'dan o ibadeti kolaylaştırmasını istememişlerdir. Bu, Hac ibadetinin yapısından kaynaklanan bir güçlüğün bulunduğunu ortaya koymaktadır.

Hac'ca giden vatandaşlarımız ile, onların bu ibadeti en iyi şekilde yapmalarını sağlamakla vazifeli olan görevlilerimiz, Hac'ın zorluğunu gözönünde bulundurmalıdırlar. Karşılaşacakları güçlüklerde gerek hacılarımız, gerekse görevlilerimiz sabırlı ve kazandıkları sevabı, söyleyecekleri sözleri ve ortaya koyacakları davranışları ile kaybetmemeye dikkat etmelidirler.

Dünyanın bir çok ülkesinde, birbirinin dilinden anlamayan değişik kültürlere mensup milyonu aşkın müslümanı, belli zamanlarda, belli mekânlarda bulundurmak ve dînî vecibelerini yapabilmelerini sağlamak gerçekten zor bir olaydır. Ülkemizden giden hacılarımızın, o mübarek mekânlarda ibadetlerini huzur içinde yapacaklarına ve ülkemizi en güzel şekilde temsil edeceklerine inancım tamdır.

Bu duygu ve düşüncelerle "Gündem"i ağırlıklı olarak Hac'ca ayrılan bu yayının amacına ulaşmasını diliyor, Cenab-ı Hak'tan, Hac'cı mebrur kılmasını ve bütün müminlere kolaylaştırmasını niyaz ediyorum.